

STICHTING STAMBOEK RONDE- EN PLATBODEMJACHTEN

BESCHERMVROUWE H.K.H. PRINSES BEATRIX

JAARVERSLAG VAN DE SECRETARIS
over 1962

WASSENAAR,
PRINSENWEG 79 • TEL. (01751) 27 07
GIRO NR. 531201

- De tewaterlating van de boeier BOREAS bij de Jong in Heeg, de eerste nieuwgebouwde boeier na een intermezzo van ruim 30 jaar;
- de tewaterlating van de hoogaars KRAAGBEER bij Meerman in Arne-
muiden;
 - de bijna voltooide bouw van de boeier ELLERT bij Douma in Terhorne;
 - de bijzonder geslaagde zomerreunie op de Westeinder en de niet
minder geslaagde zuidelijke reunie in de Biesbosch;
 - de toevoeging van meer dan 50 schepen aan de vloot van in het
Stamboek ingeschreven jachten,
 - en tenslotte de verschijning van het langverwachte boek over
Ronde- en Platbodemjachten, vormen wel de hoogtepunten van het
achter ons liggende jaar.

Chronologisch dienen wij echter te beginnen met de winterreunie in de Hooge Vuursche. Een 150-tal aanwezigen was die middag in genoeg-
lijk samenzijn bijeen en genoot bijzonder van een door een der
"Vrienden" vertoonde kleurenfilm over het wijde Friese landschap in
de 4 jaargetijden, "Fen Farren en Sylen". Dat deze film bijzonder
gewaardeerd werd blijkt wel uit het feit, dat ze op verzoek diezelf-
de middag nog een tweede maal werd vertoond.

Tijdens het "vragenuurtje" werd geanimeerd geredekaveld over een
beslissing van ons hoogste zeilcollege, de Zeilraad, om spinnakers
bij wedstrijden van ronde- en platbodemjachten toe te staan. In het
bijzonder de "traditionalisten" onder de Vrienden konden deze be-
slissing maar zeer matig waarderen.

In feite vormde deze discussie het zoveelste symptoom van een ver-
schil in opvatting ten aanzien van de juiste karakteristiek van de
thans als jacht gebruikte oud-Nederlandse scheepstypen en van de
taak en doelstelling van de Stichting daarbij. Enerzijds wordt nl.
gesteld, dat men "met zijn tijd moet meegaan" en derhalve die wij-
zigingen bij ronde- en platbodemjachten dient te aanvaarden, die
zijn te beschouwen als een uitvloeisel van de technische vooruitgang
en gewijzigde inzichten bij de scheeps- en jachtbouw. Dit betekent,
met name bij de nieuwbouw in staal, dat men bijv. (onderwater-)lijnen
van een oud-Nederlands scheepstype mag "verbeteren", ook al wijzigt
zich daardoor het uiterlijk van het schip, of dat terwille van het
gemak van de gebruiker, de zware en lastige zwaarden worden ver-
vangen door een kiel, of dat anderszins oude vormen naar modern
inzicht worden geïnterpreteerd.

Hiertegenover staat de opvatting die, met alle begrip voor de onvolkomenheden van de scheppingen onzer oude scheepsbouwers, van mening is, dat er naar dient te worden gestreefd de ronde- en platbodemjachten in ere te houden zoals zij laatstelijk in de vorige eeuw, voor de intrede der scherpe jachten, in vorm en uiterlijk de Nederlandse wateren bevoeren.

Deze opvatting legt derhalve terecht de nadruk op de traditionele kenmerken van het ronde- en platbodemjacht en ziet de taak van de Stichting tegen deze achtergrond.

Hoe dit alles echter ook moge zijn, een feit is, dat de belangstelling voor deze oude schepen nog steeds toeneemt. Zoals gezegd zijn dit jaar meer dan 50 schepen aan de Stamboekvloot toegevoegd en men vraagt zich wel eens met verbazing af: waar komen ze toch steeds weer vandaan. Er is natuurlijk een niet onbeduidende regelmatige nieuwbouw van kajuitschouwen, zeeschouwen, Tholense schouwen, grundels en tjotters. Maar daarnaast weet men toch ook voortdurend oude tjalken, botters, Staverse jollen e.d. op te duikelen en dikwijls met veel zorg en toewijding als jacht in te richten. Een aardig voorbeeld daarvan deed zich voor bij de aanmelding voor de zomerreunie. Toen de inschrijvingstermijn reeds lang voorbij was, kwam er nog een brief van een enthousiast jeugdig zeiler, die zijn te late aanmelding excuseerde met de mededeling, dat hij zijn tjotter zelf na noeste arbeid geheel had gerepareerd en nu eindelijk pas goede hoop koesterde, dat het scheepje tijdens de reunie niet zou zinken, maar werkelijk zou blijven drijven !

Een groot deel van deze rijk geschakeerde vloot gaf acte de présence bij de zomerreunie, die op 6, 7 en 8 juli op de Westeinder plassen werd gehouden. Zoals telkenjare was ook deze reunie een waar feest voor de deelnemers. Het begon al op vrijdagavond met de "Slag op de Haarlemmermeer", een herbelevens van de slag, die in 1573 voor de wallen van Haarlem tussen de Prinsenvloot en de Spaanse vloot werd gestreden. Wijs geworden door de ervaringen, enige jaren geleden opgedaan bij de avondlijke viering van de Slag op de Zuiderzee in het Hoornse Hop, lagen ditmaal de grote schepen van de Spaanse vloot voor anker, terwijl de kleinere jachten van het Prinseneskader hier doorheen manoeuvreerden. Het werd inderdaad een realistisch gevecht, waarbij de vele boordkanonnen bulderden, het Bengaals vuur oplaaide en een "echt" vuurwerk vanaf zolderschuiten de achtergrond markeerde. In het grillige schijnsel van deze verlichting leek het alsof de opgegeide zeilen der voor anker liggende jachten in flarden waren geschoten. Voldaan keerden na afloop dan ook deelnemers en toeschouwers huiswaarts.

Het admiraalzeilen op zaterdagmiddag werd evenzeer een succes. Op de zonovergoten Westeinder plas voeren de ongeveer tachtig deelnemende jachten in twee eskaders voorbij de Commissaris der Koningin in Noord-Holland, die aan boord van de botter "Jonge Jaap" het saluut afnam. Deze prachtige vloot, die in het lichte briesje langzaam voorbij het admiraalsschip voer, bood een unieke aanblik. Het is vooral door een dergelijk schouwspel, dat de belangstelling

en bewondering voor onze oud-Nederlandse schepen wordt aangewakkerd.

Na afloop van het admiraalzeilen de gebruikelijke gezamenlijke maaltijd, ditmaal in "de Korenbeurs" in Hoofddorp. Als hors d'oeuvre bood de gérant ons niet alleen het traditionele Russische eitje, maar bovendien op twee televisieschermen de uitzending van de de vorige avond opgenomen "Slag op de Haarlemmermeer".

De "lange afstand beker", de wisselprijs, ingesteld door Mevrouw Bsse A. van Till - d'Aulnis de Bourouill voor het jacht, dat de grootste afstand heeft afgelegd van de thuishaven naar de plaats van de reunie, ging opnieuw naar België en werd uitgereikt aan de familie Grimbergen in Antwerpen, die met hun sierlijke hoogaars Bru 27 trouwe bezoekers zijn van onze reunies.

De W.H. de Vos-prijs - het zilveren Lemsteraakmodel, dat het Stichtingsbestuur periodiek toekent aan degene, die zich bijzonder verdienstelijk heeft gemaakt voor het door de Stichting nagestreefde doel, d.w.z. de bevordering van de belangstelling voor en de kennis van ronde- en platbodempjachten - werd ditmaal - men zou bijna kunnen zeggen "vanzelfsprekend" - uitgereikt aan de Commissie Westeinder Zeilwedstrijden. De overwegingen daartoe luiden :

De "Commissie Westeinder Zeilwedstrijden" heeft zich bijzonder verdienstelijk gemaakt voor het door de Stichting Stamboek Ronde- en Platbodempjachten nagestreefde doel;

Door op initiatief van wijlen de heer O.G. ter Gast, destijds secretaris van de W.V. Westend, sedert 1949^x jaarlijks ~~organiseren~~ ~~van~~ ~~wedstrijden~~ voor alle klassen ronde en platbodempjachten op de Westeinder Plassen ~~te organiseren~~;

Door goede propaganda, bekwame organisatie en het scheppen van een goede sfeer gedurende de wedstriiddagen is de deelname in alle klassen zeer gestegen;

Door het ter herinnering aan de initiatiefnemer beschikbaar stellen van de O.G. ter Gast-wisselprijs voor Ronde en Platbodempjachten;

Door de daadwerkelijke belangstelling en krachtige steun, welke de Commissie W.Z.W. en in het bijzonder haar wedstrijdleader P. van Kranen en haar secretaris A.J.M. Kok sedert 1953 gaven aan de toenmalige Stamboek-Commissie en sedert 1955 aan de Stichting Stamboek bij de organisatie van alle Zomer-Reunies, welke tot dusver werden gehouden;

De heren P. van Kranen en A.J.M. Kok, als vertegenwoordigers der Commissie W.Z.W., hebben daarbij met evenveel tact als bekwaamheid hun grote ervaring in het organiseren van wedstrijden voor R en P - jachten ter beschikking gesteld van de wedstrijdgevende verenigingen ter plaatse, waar de Zomer-Reunies werden gehouden.

De Commissie W.Z.W. heeft aldus krachtig medegewerkt aan het verhogen der belangstelling voor het Ronde en Platbodempjacht.

Tevens werd tijdens de maaltijd door het I.C.A. (Initiatief Comité Amsterdam) een prachtig boekwerk uitgereikt aan het eskader Stavense jollen, dat naar de mening van het ICA voortreffelijk had gemanoeuvreed. Dit Initiatiefcomité hoopt, dat het mogelijk zal zijn in samenwerking met de Stichting te gelegener tijd de oude waterfeesten op het IJ uit de 17e eeuw te doen herleven.

Op de laatste dag van de reunie vonden de wedstrijden plaats. Helaas liet de wind verstek gaan, waardoor het wedstrijdelement wel enigszins in de verdrukking kwam. Daar staat tegenover, dat de deelnemers van stralend zomerweer konden genieten en aan het einde van de middag, als beloning voor hun volhouden, toch nog een licht briesje in de zeilen kregen. Zo eindigden drie mooie dagen op de Westeinder, georganiseerd ter ere van het 50-jarig jubileum van de Watersportvereniging "Nieuwe Meer". -

Enkele weken later kwam een aanzienlijk aantal schepen bijeen in de Biesbosch ter gelegenheid van de Zuidelijke reunie. De beschikbare ruimte in de Spieringsluis was tjokvol, omdat ook hier de deelname de verwachtingen verre overtrof. Maar gezellig was het ! Des Zondags werd een gezamenlijke tocht bij opkomend tij door de Biesbosch gemaakt naar het Gat van de Visschen, daarna ging een ieder "zijns waters".

Vermelden wij tenslotte nog, dat de Commissie Voorgiftregeling haar werkzaamheden met élan voortzet. Het vraagstuk zelve blijkt buitengewoon gecompliceerd te zijn en het aantal factoren, waarmede rekening dient te worden gehouden bij de onderlinge snelheidsverhoudingen tussen schepen van verschillend type en afmetingen is groot. Daarbij komt, dat het uiteraard wel de bedoeling is om de zeilcapaciteit van een schip op zo objectief mogelijke wijze te meten, maar dat anderzijds verbeteringen hierin tengevolge van de bekwaamheid van de stuurman of de staat van onderhoud en zeilvoering dienen te worden gehonoreerd. Te verwachten is, dat desalniettemin de commissie binnenkort tot haar eindconclusie zal kunnen komen.